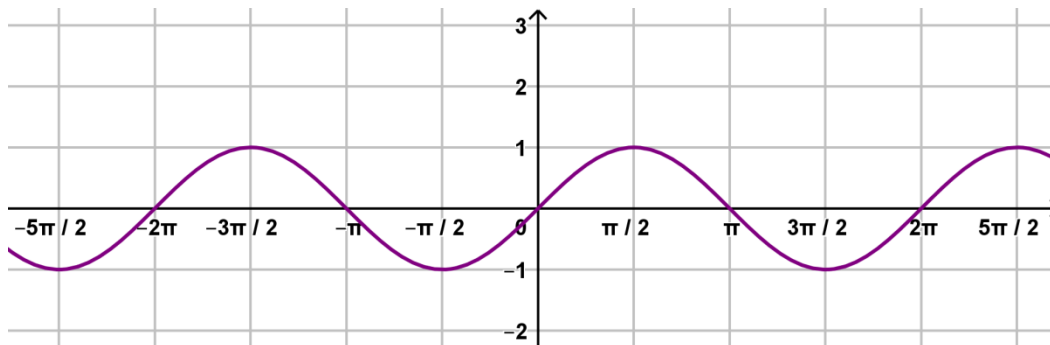

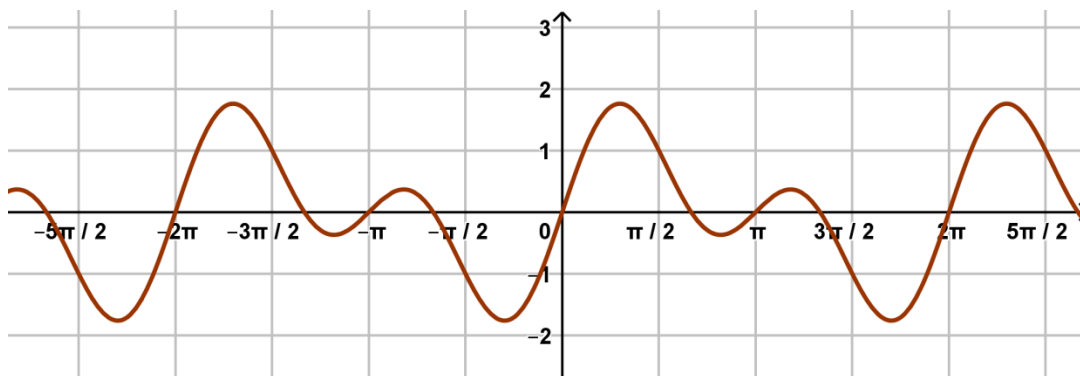
Tehtävien ratkaisut tulee olla esim. Libre officen -writer ohjelmalla tehtyjä. Liitä vastauksiisi kuvia GeoGebrasta ja esim. TI-nSpire ohjelmalla tuotettuja matemaattisia ratkaisuja.

1. Hyödynnetään nyt tietokoneiden laskentakapasiteettia ja laitetaan ”koneet koville”.

a) Perus sinifunktio on selkeä, siis funktio $g: g(x) = \sin x$, katso kuvaaja alla.

Mutta mitä voisi olla tai pikemminkin miltä näyttäisi kahden trigonometrisen funktion summakuvaaja? Mietitään hetki. Tämähän on ”aalto-oppia”. Aallonharjat vahvistavat toisiaan ja toisaalta aallon harja ja toisen aallon pohja kumoavat toisensa. Piirretään funktion $h: h(x) = \sin x + \sin(2x)$ kuvaaja.

Miltä voisi näyttää funktion $k: k(x) = \sin x + \sin(2x) + \sin(3x)$ kuvaaja? Tai esim. funktion

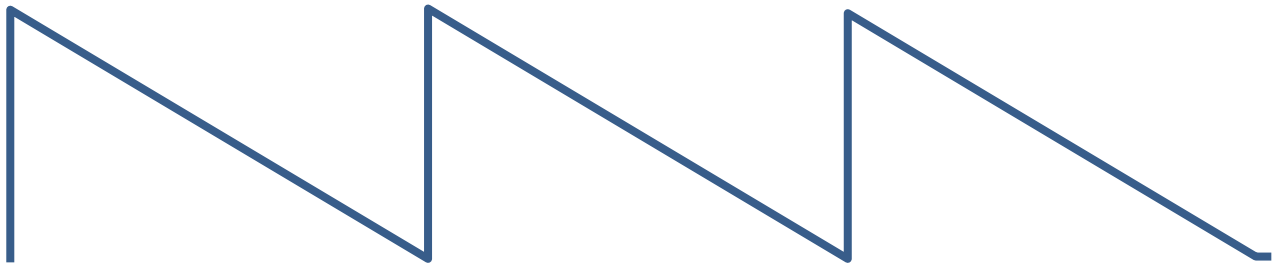
$$f_n: f_n(x) = \sum_{t=1}^n \sin(t \cdot x),$$

missä n on iso luku. Ennen kuin piirrät GeoGeobralla, niin mieti miten aallonharjat ja pohjat voisivat vaikuttaa tulokseen?

Tehtävä: Kirjoita GeoGebran syöttökenttään $f(x) = \text{Summa}(\sin(t x), t, 1, \text{luku})$ missä **luku**-sanana tilalle laita ensin 3, sitten 4, sitten 100. Voipi olla, että laskentateho alkaa hyytyä jos kokeilet kovin isoa lukua. Itse kokeilin 500:lla ja kesti hieman. Mitä muotoa (tai minkä funktion kuvaajaa) summa-funktio alkaa lähestyä. Piirrä ensin seuraava funktio $m: m(x) = -A \cdot \tan(bx + c)$ ja muuta parametreja.

Piirrä lopuksi $f(x) = \text{Summa}(\sin(t x), t, 1, 500)$ ja suorat $y = -0.5 \tan(0.25x - 2\pi)$ sekä $y = -0.5 \tan(0.5x - 3\pi / 2)$

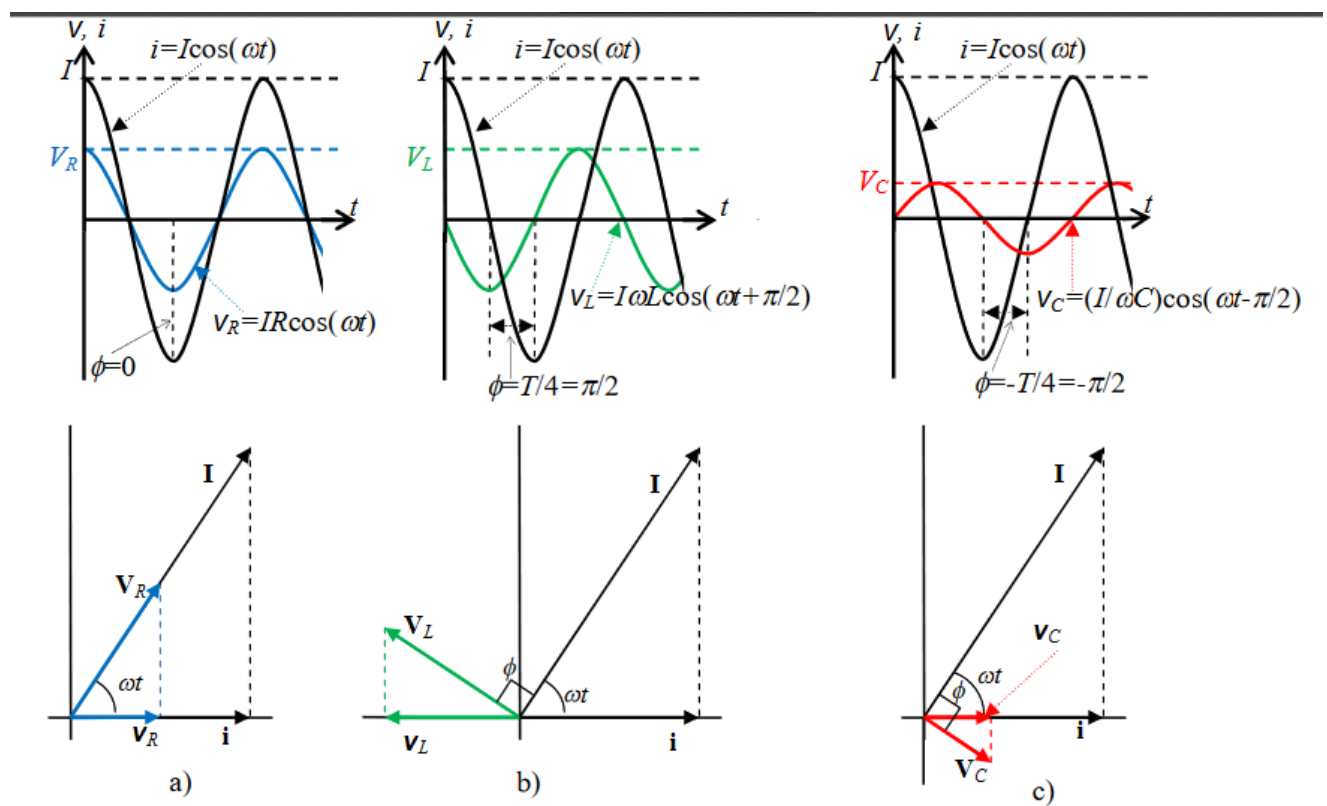
- b) Yritä löytää jonkinlainen summa trigonometrisista funktioista siten, että summafunktion kuvaaja näyttäisi kutakuinkin alla olevalta. Voit aloittaa seuraavasti: $f(x) = \text{Summa}(1/?? \sin(? x), t, 1, ?)$, missä kysymysmerkkien kohdalle voit kokeilla erilaisia parametreja.

Kokeile lopuksi $f(x) = \text{Summa}(1 / t \sin(t x), t, 1, 500)$

2. Lataa itsellesi pedasta *harjoitus2_tehtava2.ggb* -tiedosto ja tutki kuinka jännite, virta ja teho voidaan ilmaista trigonometristen funktioiden avulla. Liukukytkin x :stä paina hiiren kakkosnäppäimellä animaatio käyntiin. Mitä huomaat?

Laita hakusanaksi nettiin vaihe-ero ja löydät paljon sähköfysiikkaan liittyviä sivuja, joissa tutkitaan trigonometrisia funktioita. Esimerkiksi tällainen kuvio tuli vastaan.

Tallenna *omanimi_sukunimi* -muodossa pedan tallennuskansioon palautuspäivämäärään mennessä.